

Motion till riksdagen 2005/06:K453

av Ulf Holm m.fl. (mp)

Sveriges politik i Världsbanken och IMF

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar om ändring i riksdagsordningen för att tydliggöra vilket utskott i riksdagen som har det övergripande ansvaret för frågor om Sveriges politik i Världsbanken och IMF och på vilket sätt relaterade frågor som tas upp i EU- nämnden, utrikes- och finansutskotten skall hanteras mellan utskotten i enlighet med vad som anförs i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att riksdagen bör få en årlig rapport om valkretsens agerande inklusive valkretsens röstning i principiella frågor.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att riksdagen involveras i processen kring nominering av styrelseledamot och ordförande i Världsbanken och IMF.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen årligen skall redovisa sina ställningstaganden i Världsbanken och IMF i den skrivelse som lämnas till riksdagen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda huruvida principen om rösträtt i relation till ekonomisk styrka är förenlig med Världsbankens och IMF:s stadgar.¹
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda huruvida sättet att ställa krav på de låntagande ländernas inhemska politik är förenligt med Sveriges politik för global utveckling.¹

¹Yrkandena 2, 5 och 6 hänvisade till UU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Internationella finansiella institutioner som Världsbanken och Internationella valutafonden (IMF) har ett stort inflytande över utvecklingen i många länder i syd. För att leva upp till de höga målsättningar på det utvecklingspolitiska området som Sverige satt upp krävs ett koherent och kraftfullt agerande även i dessa institutioner. Det är angeläget att Sveriges inflytande i Världsbanken och IMF bidrar till en hållbar och rättvis utveckling. Ett sådant agerande kräver en aktiv och initierad diskussion i Sveriges riksdag. Denna diskussion försvåras av att vi folkvalda i dag får för lite information om Världsbanken och IMF:s arbete samt saknar nödvändiga verktyg för att kunna utöva ett aktivt inflytande över Sveriges agerande i dessa för den globala utvecklingspolitiken så viktiga institutioner.

Bakom Valutafonden och Världsbanken står ägarna, däribland Sverige, som bestämmer deras politik. Ett gigantiskt experiment har pågått de senaste decennierna där den nyliberala politiken med exportorientering, privatiseringar och neddragning av offentlig sektor har tvingats på de skuldsatta utvecklingsländerna som villkor för nya lån. Resultatet är förödande. Det som var Världsbankens syfte, att bidra till stabilitet och långsiktig utvecklingsfinansiering, har totalt misslyckats. Därför måste Sveriges agerande i Världsbanken och IMF bättre offentliggöras och kontinuerligt debatteras i riksdagen.

Utifrån ovanstående anser vi att flera åtgärder måste vidtas för att säkerställa en ökad insyn i dessa frågor genom ett åtgärds paket. Riksdagen måste ändra sin arbetsordning för att tydliggöra vilket utskott i riksdagen som har det övergripande ansvaret för frågor om Sveriges politik i Världsbanken och IMF och på vilket sätt relaterade frågor som tas upp i EU-nämnden, utrikes- och finansutskotten ska hanteras mellan utskotten. Vi anser att regeringen årligen ska sända en rapport till riksdagen om valkretsens, främst då den nordiska/baltiska, agerande inklusive valkretsens röstning i principiella frågor.

Riksdagen måste också på ett helt annat sätt än i dag involveras i processen kring nominering av styrelseledamot och ordförande i Världsbanken och IMF. I dag är det regeringen ensam som fattar beslut om detta, vilket gör att riksdagens insyn och påverkansmöjlighet i princip är obefintlig. Så kan det givetvis inte fortsätta.

Regeringen ska också avkrävas en redovisning över sina ställningstaganden i Världsbanken och IMF i den skrivelse som årligen överlämnas till riksdagen för att möjliggöra en offentlig debatt om Sveriges långsiktiga mål för medlemskapet i Världsbanken och IMF.

Riksdagens ansvariga utskott måste också hålla sig uppdaterade med frågorna genom till exempel studieresor till Washington och parlament i låntagarländer, hearings med aktörer som NGO:er samt möjlighet till deltagande av riksdagsledamöter i Sveriges delegationer till viktiga möten som vår- och höstmöten.

Riksdagen måste avsätta resurser så att parlamentariker från de nordiska och baltiska parlamenten samlas för att gemensamt diskutera större reformer som valkretsen bör driva.

Fel! Okänt namn på

Vi anser också att regeringen bör utreda huruvida principen om rösträtt i relation till ekonomisk styrka är förenlig med Världsbankens och IMF:s stadgar.

Slutligen anser vi att regeringen bör analysera och överväga huruvida sättet att ställa krav på de låntagande ländernas inhemska politik är förenligt med Sveriges nya politik för global utveckling.

Stockholm den 4 oktober 2005

Ulf Holm (mp)

Yvonne Ruwaida (mp)

Jan Lindholm (mp)

Gustav Fridolin (mp)

Lotta Hedström (mp)

Ingegerd Saarinen (mp)